Lehrplan 21

Romanisch

1. Zyklus

rezeptiv

produktiv

mündlich

schriftlich

Tadlar

A. Abilitads da basa

1. Las scolaras ed ils scolars san percepir, ordinar e cumparegliar tuns, silbas, ramurs, suns e vuschs. Els san activar ed engrondir lur stgazi da pleds receptiv.

R.1.A.1 Die Schülerinnen und Schüler ...

1
- a » san drizzar l'attenziun sin persunas che discurran e sin quai che vegn ditg.
- b » san identifitgar tuns, ramurs sco era rimas, silbas e singuls suns.
- c » san interpretar il tun da la vusch en il context (p. ex. volumen, tempo, autezza da la vusch).
- d » san identifitgar differents suns e cumbinaziuns da suns, als localisar en il pled (sun inizial, sun amez il pled, sun final) e cumparegliar cun experientschas da l'emprima lingua.
  » chapeschan pleds e formulaziuns che vegnan duvrads en situaziuns famigliaras e san uschia engrondir lur stgazi da pleds receptiv.
- e » san interpretar en la situaziun meds nunverbals (p. ex. gestica, mimica, posiziun dal corp) e meds paraverbals (p. ex. l'intunaziun da la vusch, fluss da la lingua).
  » disponan da la perseveranza necessaria per suandar in text auditiv pli lung.

B. Chapir texts monologics

1. Las scolaras ed ils scolars san prender ora infurmaziuns da texts auditivs.

R.1.B.1 Die Schülerinnen und Schüler ...

1
- a » san chapir ed exequir simplas instrucziuns ed explicaziuns (p. ex. en expressiuns dal mintgadi, en decurs quotidians).
  » san producir insatge adattà tar il text tadlà (p. ex. dissegnar in maletg intern, modellar insatge, preschentar a moda ludica).
- b » san raquintar tge ch'els han udi da texts auditivs (p. ex. raquintaziun prelegida, tema dal fatg raquintà, cudesch da maletgs, versets).
  » san suandar l'acziun d'ina simpla raquintaziun.
- c » chapeschan messadis ed explicaziuns e san exequir instrucziuns.
  » san suandar in curt text auditiv (p. ex. raquintaziun) fin a la fin e san rapportar davart il cuntegn.
  » san eruir cun dumondas singuls pleds e formulaziuns dal text auditiv ed uschia engrondir lur stgazi da pleds receptiv.
- d » disponan d'ina chapientscha globala envers differents texts auditivs (p. ex. raquintaziun, poesia, text da diever, instrucziun da diever, declaraziun).
  » chapeschan infurmaziuns impurtantas da messadis (p. ex. infurmaziuns telefonicas, communicaziun tras l'autpledader).
  » san eruir la muntada da pleds nunenconuschents e simpels or dal context.

C. Chapir texts dialogics

1. Las scolaras ed ils scolars san suandar discurs e mussar lur attenziun.

R.1.C.1 Die Schülerinnen und Schüler ...

1
- a » san suandar in discurs famigliar e mussar lur participaziun activa.
- b » san suandar discurs e mussar lur participaziun activa a moda nonverbala (p. ex. mimica, lingua dal corp), paraverbala (p. ex. intunaziun) e verbala (cun pleds).
  » san memorisar cuntegns impurtants d'in discurs.
  » san sa participar ad in discurs e san per gronda part resguardar las reglas da discurs correspondentas (p. ex. tadlar cun attenziun, laschar discurrer a fin).
- c » san percepir l'atmosfera en situaziuns da communicaziun famigliaras (p. ex. offensiun emoziunala, consternaziun, ravgia, gritta, plaschair).
  » san suandar contribuziuns da discurs e memorisar l'impurtant.
  » san dumandar suenter, sch'els n'han betg chapi insatge en il discurs.

D. Reflexiun davart il cumportament da tadlar

1. Las scolaras ed ils scolars san reflectar lur cumportament ed interess da tadlar.

R.1.D.1 Die Schülerinnen und Schüler ...

1
- a » san sa barattar cun instrucziun e cun agid da dumondas concretas davart il raquintà.
  » san sa barattar davart in discurs e lur cumportament da discurs cun agid da dumondas concretas.

Leger

A. Abilitads da basa

1. Las scolaras ed ils scolars disponan da las abilitads da basa dal leger. Els san activar ed engrondir lur stgazi da pleds receptiv per chapir pli spert il legì.

R.2.A.1 Die Schülerinnen und Schüler ...

1
- a » san identifitgar simpels maletgs da pleds or da lur vita da mintgadi (p. ex. Migros, Coop, Volg, Coca Cola).
  » san reconuscher singuls bustabs (p. ex. da lur agen num).
  » sviluppan interess per cudeschs da maletgs.
- b » san colliar bustabs cun suns sco era cumbinar bustabs tar silbas e furmar pleds curts ed enconuschents.
  » san leger plaunet curtas frasas.
- c » san leger curts texts famigliars tant dad aut, sco era cun muventar ils lefs u da bass.
  » san identifitgar immediat pleds famigliars.
- d » san identifitgar immediat morfems fitg frequents (p. ex. dis-, pre- sco prefixs).

B. Chapir texts da diever

1. Las scolaras ed ils scolars san prender infurmaziuns or da texts da diever.

R.2.B.1 Die Schülerinnen und Schüler ...

1
- a » san leger e chapeschan simpels pictograms da lur vita da mintgadi.
  » chapeschan simpels fatgs ed instrucziuns visualisads en maletgs.
  » san raquintar tge ch'els han vis ed emprendi en las medias (p. ex. emissiun d'uffants, film, gieu per emprender).
- b » chapeschan frasas curtas tar ina tematica cun sustegn da maletgs u cun agid.
  » san leger e chapeschan pleds impurtants dal tema tractà.
- c » san metter en relaziun maletgs e text en texts da diever che cuntegnan maletgs.
  » disponan d'avunda perseveranza per chattar infurmaziuns en texts bain structurads davart temas ch'als interesseschan.
  » chapeschan en general in simpel text da diever cun agid da dumondas intenziunadas e san prender ora infurmaziuns impurtantas.
- d » san cun instrucziun scuvrir la biblioteca sco lieu per procurar lectura ed infurmaziun.
  » san prender ora infurmaziuns essenzialas ed explicitas da curts texts da diever survesaivels, structurads (p. ex. cun titels ed alineas) ed illustrads.

C. Chapir texts litterars

1. Las scolaras ed ils scolars san leger e chapir texts litterars.

R.2.C.1 Die Schülerinnen und Schüler ...

1
- a » vesan en in maletg ina situaziun (p. ex. figura, acziun, istorgia pussaivla).
  » san s'imaginar respectivamain raquintar en in discurs in'istorgia or da maletgs mess in suenter l'auter (p. ex. cudesch da maletgs).
- b » san suandar istorgias raquintadas u prelegidas e chapir il fil cotschen (p. ex. pitschna istorgia, cudesch da maletgs, verset, verset per trair la sort).
  » san colliar il fil cotschen d'ina istorgia cun maletgs correspundents.
- c » chapeschan en curts texts cun agid da dumondas acziuns e tratgs specifics tipics da figuras.
  » san s'imaginar cun instrucziuns acziuns centralas, lieus e figuras en curtas istorgias e las colliar cun l'agen mund.
  » san engrondir lur stgazi da pleds receptiv cun drizzar cun agid lur attenziun sin pleds e formulaziuns specifics.
  » san resentir la biblioteca sco lieu cun ina ritga purschida da leger e san cun instrucziun eleger cudeschs auditivs ed autras medias.
- d » san mussar lur chapientscha da text cun al preleger a moda adattada (p. ex. differenziar singulas figuras entras la vusch).

D. Reflexiun davart il cumportament da leger

1. Las scolaras ed ils scolars san reflectar lur cumportament ed interess da leger.

R.2.D.1 Die Schülerinnen und Schüler ...

1
- a » san cun instrucziun e cun agid da dumondas intenziunadas sa barattar cun auters davart la lectura.
  » san cun agid da dumondas intenziunadas sa barattar davart lur interess da leger e san uschia reflectar lur lectura elegida.
- b » san dar resuns in a l'auter quant bain ch'els (prellegian, cun instrucziun ed agids adattads da giuditgar.

Lingua en il focus

A. Perscrutar lingua

1. Las scolaras ed ils scolars san perscrutar e cumparegliar linguas. Per quel intent san els rimnar, ordinar e cumparegliar material linguistic. Ils scolars san formular supposiziuns davart quest material e las verifitgar.

R.5.A.1 Die Schülerinnen und Schüler ...

1
- a » san eleger material linguistic cun agid da criteris e l'ordinar (p. ex. sortir pleds tenor lur sun inizial, ordinar tenor rimas, rimnar pleds tar ina tematica, rimnar furmlas da salidar).
  » san parzialmain descriver lur proceder.

B. Diever da la lingua

1. Las scolaras ed ils scolars san perscrutar il diever e l'effect da la lingua.

R.5.B.1 Die Schülerinnen und Schüler ...

1
- a » san far experientschas cun il cumportament e las reglas durant in discurs en ina gruppa pli gronda (p.ex. midada da pledader, discurs en classa) e reflectar davart lur niz.
  » san far emprimas experientschas cun la diversitad linguistica en classa (p. ex. rituals da salidar, melodia da la lingua, pleds preferids).
- b » san sa barattar davart experientschas cun differentas furmas da cumportament en discurs (p. ex. furmlas da salidar, reglas da cumportament tenor rollas ed en differentas situaziuns sco a chasa, sin plazza da pausa, discurs en classa).
  » san s'exprimer davart lur experientschas cun differentas linguas (p. ex. melodia da la lingua, pleds inventads).

C. Furma da la lingua

1. Las scolaras ed ils scolars san intercurir structuras linguisticas en pleds e frasas.

R.5.C.1 Die Schülerinnen und Schüler ...

1
- a » san rimnar experientschas cun rimas, silbas e suns (p. ex. splatschar silbas, udir l'emprim sun dal pled).
- b » san intercurir pleds sin fundament da lur suns.
  » san rimnar experientschas cun: construcziun dal pled e da la frasa (p. ex. definir cunfins da pleds ed il dumber da pleds en ina frasa); differentas structuras da suns da las differentas linguas en la classa (p. ex. melodia da la frasa); differentas scrittiras (p. ex. scrittira da maletgs).
- c » san cun instrucziun intercurir ina regla ortografica e la chapir cun agid (p. ex. s/sch, ch/tg, scriver grond e pitschen).
  » san nizzegiar lur enconuschientschas fonologicas per la reflexiun davart fenomens linguistics era en lur emprima lingua (p. ex. emprim sun dal pled, rima, silba).

2. Las scolaras ed ils scolars san duvrar expressiuns grammaticalas per l'analisa da structuras linguisticas e san applitgar lur savida davart la grammatica.

R.5.C.2 Die Schülerinnen und Schüler ...

1
- a » san far emprimas experientschas cun las trais spezias da pleds principalas nomen, verb ed adjectiv.
  » san ch'i dat artitgels, numerals e particlas.
  » san ch'ins po conjugar verbs e che mintga verb ha in tschep.

3. Las scolaras ed ils scolars san applitgar lur savida davart reglas ortograficas en exercizis isolads ed en agens texts.

R.5.C.3 Die Schülerinnen und Schüler ...

1
- a » san dir si cun sustegn l'alfabet.
- b » san dir si l'alfabet ordadora per consultar independentamain il vocabulari.
  » san segmentar e scriver ils pleds ch'els audan, era sche l'ortografia n'è betg adina correcta.
  » san memorisar la scripziun da pleds.
  » san ch'ins scriva grond nums da persunas e nums geografics.

Discurrer

A. Abilitads da basa

1. Las scolaras ed ils scolars san nizzegiar a moda adattada lur motorica da discurrer, lur articulaziun e lur vusch. Els san activar lur stgazi da pleds productiv e lur model da frasa per discurrer a moda fluenta.

R.3.A.1 Die Schülerinnen und Schüler ...

1
- a » san furmar la gronda part dals suns dal rumantsch a moda isolada ed en il pled.
  » san duvrar pleds e formulaziuns (p. ex. en dumondas, constataziuns e cumonds) en situaziuns famigliaras dal mintgadi a moda adequata (stgazi da pleds productiv).
- b » san discurrer cun pronunzia chapibla ed intensitad dal tun adattada.
  » san activar lur stgazi da pleds productiv per s'exprimer a moda adattada davart differents temas ed en differentas situaziuns.
- c » san duvrar meds nonverbals (p. ex. gestica, mimica, posiziun dal corp) e meds paraverbals (p. ex. respiraziun, intunaziun, fluss da la lingua) a moda adattada.

B. Discurrer a moda monologica

1. Las scolaras ed ils scolars san s'exprimer en situaziuns monologicas a moda adattada e chapibla.

R.3.B.1 Die Schülerinnen und Schüler ...

1
- a » san cun sustegn exprimer a moda verbala u nonverbala sentiments e patratgs sco era eveniments ed experientschas.
- b » san rapportar davart observaziuns e descriver cun sustegn simpels cuntegns.
- c » san s'exprimer en differentas situaziuns, sch'els vegnan sustegnids e sch'els pon sa preparar (p. ex. raquintaziun, declaraziun, preschentaziun).
  » san preschentar curtas poesias (p. ex. verset da trair la sort, rima).
- d » san raquintar in'istorgia a moda chapibla.
  » san preschentar cun agid d'in schema lur resultats da lavur e lur patratgs (p. ex. elements dal text, structural).
  » san rapportar a moda chapibla davart resultats d'ina lavur da gruppa e duvrar latiers differentas medias (p. ex. maletg, text).

C. Discurrer a moda dialogica

1. Las scolaras ed ils scolars san sa participar activamain ad in dialog.

R.3.C.1 Die Schülerinnen und Schüler ...

1
- a » san percepir il partenari da discussiun sco visavi e sa metter en contact cun el.
  » san eleger sezs ina rolla famigliara e far part activamain ad in gieu.
- b » san respunder a dumondas ch'èn drizzadas directamain ad els.
  » san sa participar a curts e simpels discurs.
  » san resguardar en fasas curtas las reglas da discurs (p. ex. s'annunziar avant che discurrer, sa drizzar a la persuna ch'ins pledenta, duvrar la furma da curtaschia).
- c » san formular cleramain sin dumonda ina contribuziun al discurs.
  » san integrar lur contribuziun a moda adequata en in discurs (p. ex. reagir a moda empatica, betg vulneranta).
  » san manar simpels discurs dal mintgadi a moda independenta e nizzegiar medias per tgirar contacts existents (p. ex. discurs al telefon cun enconuschents).

D. Reflexiun davart il cumportament da discurrer

1. Las scolaras ed ils scolars san reflectar lur atgna moda da discurrer, lur cumportament en preschentaziuns ed en discurs.

R.3.D.1 Die Schülerinnen und Schüler ...

1
- a » san sa barattar cun agid da dumondas concretas co ch'els ed auters èn sa depurtads en il discurs.
  » realiseschan che prender part ad ina discussiun po esser ina basa emoziunala per ina relaziun.

Scriver

A. Abilitads da basa

1. Las scolaras ed ils scolars san scriver a maun a moda legibla e currenta e nizzegiar la tastatura. Els sviluppeschan in fluss da scriver suffizient per avair avunda capacitad per ils process da scriver elevads. Els san activar ed engrondir lur stgazi da pleds productiv e models da frasas per formular e scriver a moda fluenta.

R.4.A.1 Die Schülerinnen und Schüler ...

1
- a » sviluppan la motorica fina tras differentas activitads.
- b » san lavurar en ina posiziun da corp adattada per dissegnar e scriver.
- c » san exequir ils moviments da basa da la scrittira en tuttas direcziuns (p. ex. furmas e successiuns da bustabs).
  » san identifitgar singuls suns e singulas cumbinaziuns da suns, als attribuir a bustabs e scriver singuls pleds tenor lur suns.
- d » san scriver l'entir alfabet d'ina scrittira betg liada ed era las cifras a moda currenta.
  » san identifitgar tut ils suns e tut las cumbinaziuns da suns ed als attribuir tenor ils suns (e betg exnum tenor reglas ortograficas) a bustabs.
  » san duvrar pleds e formulaziuns en situaziuns da scriver dal mintgadi a moda adattada e san activar lur stgazi da pleds productiv (p. ex. curta brev, formulaziun en brev).
- e » san concepir lur texts cun differents utensils da scriver (p. ex. rispli, culli, tastatura dal computer).
  » san duvrar ils elements da basa d'in program d'elavuraziun da texts.

B. Products scrits

1. Las scolaras ed ils scolars enconuschan differents musters da texts areguard structura, cuntegn, lingua e furma ed als san nizzegiar tenor lur finamira da scriver per scriver agens texts.

R.4.B.1 Die Schülerinnen und Schüler ...

1
- a » san s'occupar cun differents texts adattads a la vegliadetgna (p. ex. cudesch da maletgs, istorgia per preleger, brev, notizia, placat) per emprender d'enconuscher musters per l'agen scriver (p. ex. scrivlottim, glista).
- b » san scuvrir la scrittira sco purtadra da muntada e sco instrument per nudar patratgs e per effectuar insatge tar auters (p. ex. carta d'engraziament, glista da giavischs).
  » enconuschan simpels musters da text (p. ex. glista, titulaziun, carta cun il num, suttascripziun) ed als san nizzegiar per l'agen scriver.
- c » enconuschan il muster d'ina brev persunala cun titulaziun e furmla da finiziun per al savair nizzegiar per l'agen scriver.
  » enconuschan elements d'in muster per scriver istorgias (p. ex. cumenzament e finiziun d'ina paraula) per als savair nizzegiar per l'agen scriver.
  » enconuschan differents musters per scriver simpels texts d'infurmaziun (p. ex. simpel placat d'emprender, instrucziun da gieu) per als savair nizzegiar per l'agen scriver.
  » enconuschan musters da differents texts curts (p. ex. indeschina, engiavinera, verset) per als savair nizzegiar per l'agen scriver.

C. Process da scriver: chattar ideas e planisar

1. Las scolaras ed ils scolars san co chattar avunda ideas da scriver e san co las integrar en in process da scriver a moda intenziunada.

R.4.C.1 Die Schülerinnen und Schüler ...

1
- a » san sviluppar or d'istorgias, cudeschs da maletgs, teaters da poppas ideas per atgnas istorgias e san sa barattar cun auters davart quellas.
  » san descriver danunder ch'els survegnan infurmaziuns (p. ex. medias da print, televisiun, internet).
- b » san cun instrucziun applitgar differentas modas da proceder per chattar ideas (p. ex. concepir communablamain in cluster, rait d'ideas, maletgs interns).
  » san cun agid da medias disponiblas rimnar infurmaziuns tar in tema specific (p. ex. cudesch, revista, gieu d'emprender, pagina d'internet) per ch'els sappian elavurar ils cuntegns per in text tematic correspundent.
- c » san s'imaginar pertge ch'els scrivan e rapportar davart quai.
  » mussan prontadad da sviluppar novas ideas durant il scriver.

D. Process da scriver: formular

1. Las scolaras ed ils scolars san metter lur ideas e lur patratgs en ina successiun chapibla e logica. Els san vegnir en in fluss da scriver e formular adequatamain a lur intenziun.

R.4.D.1 Die Schülerinnen und Schüler ...

1
- a » san schlargiar lur stgazi da pleds productiv cun nizzegiar per lur istorgias ils pleds e las formulaziuns che stattan a disposiziun sco agid da formulaziun.
- b » san s'approfundar en in'istorgia u en in tema e metter lur patratgs ed ideas parzialmain en ina successiun chapibla.
- c » san metter lur patratgs ed ideas en ina successiun chapibla e chattar ils dretgs pleds per als exprimer. La situaziun ed il process da scriver vegnan exequids per gronda part a moda independenta.
  » san adattar lur formulaziuns per gronda part a l'intenziun da scriver (p. ex. sa drizzar a l'adressat).
  » san formular emprims texts cun agid dal computer ed applitgar funcziuns da basa d'in program da computer (p. ex. avrir la datoteca, scriver, arcunar).

E. Process da scriver: surlavurar il cuntegn

1. Las scolaras ed ils scolars san surlavurar tematicamain lur text areguard la finamira da scriver e las directivas.

R.4.E.1 Die Schülerinnen und Schüler ...

1
- a » san discutar singulas malsegirtads da cuntegn, sche la persuna d'instrucziun fa attent a las passaschas correspundentas.
- b » san vegnir conscients en furmas d'emprender cooperativas da singuls aspects positivs ed irregularitads da l'agen text (p. ex. conferenzas da scriver, resun).

F. Process da scriver: surlavurar la furma

1. Las scolaras ed ils scolars san surlavurar lur text areguard ortografia e grammatica.

R.4.F.1 Die Schülerinnen und Schüler ...

1
- a » san cun instrucziun resguardar tar la surlavuraziun formala emprimas reglas: scriver tenor suns, cunfins da pleds, scriver grond il cumenzament da la frasa, punct a la fin da la frasa.
- b » san en situaziuns cooperativas surlavurar lur texts formalmain, sch'il sbagl è nudà.
  Els san resguardar las suandantas reglas en cas tipics: p. ex. segn d'interpunczziun a la fin d'ina frasa, scriver grond ils nums da persunas e lieus.

G. Reflexiun davart il cumportament da scriver

1. Las scolaras ed ils scolars san reflectar davart lur process e lur products da scriver e san valitar lur qualitad.

R.4.G.1 Die Schülerinnen und Schüler ...

1
- a » san discutar cun agid da dumondas directivas lur texts (p. ex. mussar singuls pleds, frasas u parts ch'als plaschan spezialmain).
- b » san cun instrucziun discutar lur metodas e modas da proceder per rimnar ideas, per planisar e sbozzar.

Litteratura e cultura en

A. Preschentaziun da texts e reflexiun davart l'effect

1. Las scolaras ed ils scolars san reproducir a moda creativa texts litterars, san discurrer davart texts e reflectar lur patratgs e sentiments en connex cun lur lectura.

R.6.A.1 Die Schülerinnen und Schüler ...

1
- a » san s'approfundar cun agid da cudeschs da maletgs en istorgias prelegidas e raquintadas libramain.
  » san discurrer davart quai ch'els han legì u tadlà ed èn motivads d'adina puspè sa fatschentar cun cudeschs da maletgs, discs cumpacts e films.
- b » san far maletgs tar istorgias, als metter en connex cun las istorgias e raquintar singulas episodas da l'istorgia.
  » san descriver cun agid singulas figuras da l'istorgia e dar pled e fatg, tge ch'als plascha vi da singulas figuras u vi da l'istorgia en general.
  » san descriver tge ch'als plascha vi da las medias ch'els dovran gugent (p. ex. cudesch, televisiun, film, istorgia auditiva).
  » san dir tge istorgias ch'als plaschan e tgeninas betg.
  » san chantar e dir si chanzuns e versets a moda ludica.
- c » san reproducir istorgias u scenas a moda figurativa (p. ex. acziun, discurs) u cun dissegns (p. ex. figuras, lieus).
  » san visitar cun accumpagnament la biblioteca da la scola, chattar lur cudeschs preferids e nudar singuls aspects (p. ex. figuras, lieus) da las istorgias en in diari da lectura.
  » san communitgar lur experientschas persunalas da tadlar e leger a moda chapibla als auters.
- d » san sa referir en in discurs al text, san circumscriver tge ch'els han legì u udi e s'occupeschan qua tras cun il text.
  » san s'occupar da cudeschs e texts litterars ch'als na plaschan betg a prima vista e schlargian uschia lur repertori da leger.

B. Savida davart geners, furmas da texts, auturAs e lur ovras

1. Las scolaras ed ils scolars enconuschan tratgs essenzials da furmas da texts e da geners litterars. Els enconuschan singulas auturas ed auturs ed intginas da lur ovras e san metter lur savida en connex cun il temp.

R.6.B.1 Die Schülerinnen und Schüler ...

1
- a » san vegnir attents cun agid a singuls tratgs d'istorgias sco il cumenzament e la fin e cuntegns tipics.
  » san ch'ils texts litterars èn vegnids scrits dad auturas u auturs.
- b » enconuschan istorias da differentas auturas e da differents auturs.
  » san attribuir exempels tipics (p. ex. da cudeschs da maletgs) als geners da las paraulas, dals comics, da las poesias, da las engiavineras e da las chanzuns.
  » enconuschan en contexts tipics singuls tratgs da differents geners (p. ex. il cumenzament e la fin d'ina paraula).

C. Analisa e sintesa

1. Las scolaras ed ils scolars vesan che texts litterars èn vegnids concepids a moda cunscienta areguard lur cuntegn, furma e lingua per crear in effect estetic. Els san nizzegiar questa savida per crear agens texts.

R.6.C.1 Die Schülerinnen und Schüler ...

1
- a » enconuschan e chapeschan maletgs ed illustraziuns a moda realistica.
- b » san sa metter en la situaziun da l'istorgia e la resentir sco reala.
  » san recitar vers, rimas ed entiras poesias a moda ritmica, enconuschan e san giudair tact e ritmus sco elements lirics.
- c » enconuschan e chapeschan differentas figuras, l'atmosfera da differents lieus, differenta tensiun d'acziuns.
  » san s'occupar sulets u en cumpagnia da texts litterars ch'èn adattads a lur vegliadetgna.
- d » san cun agid enconuscher e chapir differentas perspectivas da figuras prototipicas (p. ex. bun/nausch, stupid/perdert) e san giuditgar las figuras tenor questas simplas categorias.

D. Savida davart cultura rumantscha

1. Las scolaras ed ils scolars enconuschan las particularitads da lur atgna cultura, las stiman e vegnan sensibilisads per la diversitad intraculturala.

R.6.D.1 Die Schülerinnen und Schüler ...

1
- a » san s'occupar da chanzuns, versets, tschaveras ed usits tipics da l'atgna regiun rumantscha.